ANALIZA CZYNNIKÓW RYZYKA ZWIĄZANYCH Z UŻYWANIEM ALKOHOLU PODCZAS MASOWYCH IMPREZ SPORTOWYCH W POLSCE: STUDIUM PRZYPADKU PIŁKI NOŻNEJ

Analiza raportów Komendy Głównej Policji z lat 2015-2025 oraz literatury eksperckiej

dr Tomasz Wałek • Akademia Kultury Fizycznej im. Bronisława Czecha w Krakowie

Akademia Kultury Fizycznej
im. Bronisława Czecha w Krakowie

9 551
PRZESTĘPSTW
Łącznie podczas imprez masowych (2015–2025)

5 787
CZYNY KARALNE
Zdarzenia odnotowane na meczach piłki nożnej

68,3%
UDZIAŁ PIŁKI NOŻNEJ
Odsetek czynów karalnych według dyscypliny

0
ZGŁOSZEŃ Z ALKOHOLEM
W kategorii podsumowującej dane z 11 lat

0 / 11
RAPORTÓW ZE WSKAŹNIKIEM
Brak osobnego parametru ekspozycji na alkohol

Materiał i metody

Badanie oparto na analizie dokumentów oraz oficjalnych raportów rocznych Komendy Głównej Policji (KGP) dotyczących bezpieczeństwa masowych imprez sportowych w Polsce w latach 2015–2025 (11 roczników).

- **Zakres danych:** zestawienie liczby przestępstw i wykroczeń na imprezach sportowych ogółem oraz w podziale na mecze piłki nożnej i pozostałe dyscypliny.
- **Analiza jakościowa:** weryfikacja obecności osobnego wskaźnika dokumentującego rolę alkoholu w strukturze naruszeń prawa.
- **Kontekst ekspercki:** konfrontacja oficjalnych statystyk policyjnych z wynikami badań eksperckich (Stępiński, 2016) oraz przepisami ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.

Cel analizy: Ocena, czy oficjalny system sprawozdawczości pozwala realnie oszacować udział alkoholu jako czynnika ryzyka agresji i naruszeń prawa na stadionach piłkarskich.

SCHEMAT PROCEDURY BADAWCZEJ

ETAP 1
Raporty KGP
11 roczników statystyk policyjnych (2015–2025)

→

ETAP 2
Klucz analityczny
Weryfikacja kategoryzacji przestępstw i wykroczeń

→

ETAP 3
Luka informacyjna
Brak wskaźnika udziału alkoholu w zdarzeniach

Wyniki: skala zdarzeń i udział meczów piłki nożnej

Zestawienie zdarzeń w latach 2015-2025 na podstawie raportów KGP

Liczba czynów karalnych według rodzaju imprezy sportowej

Suma zdarzeń skategoryzowanych w podziale dyscyplinowym: n = 8 475

Alkohol jako niewidoczna zmienna

- **Dominacja piłki nożnej:** Mecze piłkarskie generują ponad dwie trzecie wszystkich odnotowanych naruszeń podczas masowych imprez sportowych w badanym okresie.
- **Luka sprawozdawcza:** W żadnym z 11 rocznych raportów KGP nie wyodrębniono oddzielnego wskaźnika określającego, w ilu zdarzeniach sprawca znajdował się pod wpływem alkoholu.
- **Rozproszenie danych:** Informacje o alkoholu pojawiają się wyłącznie pośrednio przy wykroczeniach porządkowych (wnoszenie lub spożywanie napojów alkoholowych w miejscu niedozwolonym), co uniemożliwia ocenę jego wpływu na agresję stadionową.

Rodzaje naruszeń i moment ich wystąpienia

Raport KGP 2025 — dane szczegółowe (liczby bezwzględne)

Kategorie przestępstw z ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych

Moment odnotowania przestępstw związanych z imprezami masowymi

NAJWAŻNIEJSZY WNIOSEK

W polskich raportach policyjnych z lat 2015–2025 piłka nożna dominuje wśród naruszeń na imprezach masowych, lecz alkohol pozostaje **„niewidoczną zmienną”**. Brak spójnego wskaźnika dokumentującego obecność alkoholu w zdarzeniach uniemożliwia rzetelną ocenę jego roli w generowaniu agresji oraz projektowanie skutecznych polityk profilaktycznych.

Badania eksperckie

125
Ekspertów

2016
Rok badania

Kontekst
Czynnik ryzyka

Literatura ekspercka wskazuje alkohol jako istotny czynnik nasilający agresję, lecz podkreśla jego ścisłą zależność od kontekstu sytuacyjnego oraz organizacji imprezy. Potwierdza to potrzebę systematycznego pomiaru stanu trzeźwości sprawców zamiast intuicyjnego przypisywania alkoholu do każdego incydentu.

Co powinno zostać zmierzone w kolejnych raportach?

- **Udział osób pod wpływem alkoholu:** odsetek sprawców przestępstw i wykroczeń z potwierdzoną nietrzeźwością.
- **Powiązanie alkoholu z typem czynu:** odrębna ewidencja dla agresji fizycznej, rzucania przedmiotami oraz wnoszenia pirotechniki.
- **Faza i miejsce zdarzenia:** rozróżnienie incydentów przed wejściem na stadion (strefy buforowe, gastronomia) oraz wewnątrz obiektu.

Źródła

1. Komenda Główna Policji, *Dane statystyczne dotyczące bezpieczeństwa imprez masowych, raporty roczne 2015–2025.*
2. Stępiński S. (2016), *Bezpieczeństwo meczu piłki nożnej w świetle opinii ekspertów.*
1. Ustawa z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz.U. 2009 nr 62 poz. 504 z późn. zm.).
2. Opracowanie własne na podstawie danych źródłowych KGP.

Rekomendacje dla polityki zdrowotnej, służb i organizatorów imprez masowych

1. Standaryzacja sprawozdawczości
Wprowadzenie obowiązkowego wskaźnika stanu trzeźwości sprawców do rocznych raportów KGP oraz rozdzielenie danych na przestępstwa i wykroczenia z udziałem alkoholu.

2. Kontrola stref okołostadionowych
Ograniczenie ekspozycji i sprzedaży alkoholu w bezpośrednim otoczeniu stadionów w dniu meczu (204 przestępstwa przed imprezą) oraz skuteczniejsza selekcja na bramkach wejściowych.

3. Szkolenie służb i profilaktyka
Przygotowanie służb informacyjnych i porządkowych do wczesnej deeskalacji zachowań impulsywnych wywołanych alkoholem oraz kampanie edukacyjne kierowane do młodych kibiców.

Konferencja „Alkohol pod lupą nauki: od badań podstawowych do polityk zdrowotnych” • Gdańsk, 19-20 listopada 2026